

▲ Groningen in keramisch miniatuur. Foto: DvhN/Duncan Wijting

Goedewaagen toont Groningen in miniatuur

REPORTAGE MONUMENTEN IN AARDEWERK

● Miniatuurhuisjes voor drank en relaties

Door Bernd Otter

Nieuw-Buinen Bij elkaar op een klein tafeltje: het stadhuis van Groningen, het historische pand van wijnkoper Jos Beeres aan de Oude Kijk in 't Jatstraat, het Vindicatgebouw aan de Grote Markt, een zestiende eeuws pand aan de Nieuwe Ebbingestraat, een pakhuis aan de Noorderhaven, het Academiegebouw van de Universiteit Groningen het moderne Gasuniegebouw. Dat kan gemakkelijk als je er aardewerk miniaturen van maakt.

Sommige zijn eigenlijk flesjes voor sterke drank, andere eigenlijk een asbak en de meeste miniatu-

ren zijn relatiegeschenken. Keramisch Museum Goedewaagen in Nieuw-Buinen kan bogen op de meest uitgebreide collectie van dergelijke miniaturen, die wereldwijd gewilde verzamelobjecten zijn geworden. De bekendste miniaturen zijn de Delftsblauwe 'KLM-huisjes', die al decennia worden verstrekt aan KLM-passagiers en die heel lang door aardewerkfabrikant Goedewaagen uit Nieuw-Buinen werden gemaakt. Daarnaast is een traditie ontstaan in het in miniatuur uitvoeren van gebouwen. En zo beschikt het Keramiekmuseum Goedewaagen over een soort keramisch Madurodam.

Want niet alleen grachtenpandjes en Groninger architectuuriconen zijn vereeuwigd voor het dres-soir. Volgens conservator Friggo Visser van het keramisch museum kwamen ook heel wat Drentse panden in klein formaat uit de aardewerk-oven.

Visser somt zo een serie op uit Coevorden en Mep-pel met het kasteel van Coevorden als topper. "En dan heb je nog de kerk van Rolde, uitgegeven voor het restauratiefonds. Van elke provincie kan ik wel een tentoonstelling maken", stelt Visser.

Goedewaagen is de belangrijkste leverancier van miniatuurhuisjes, maar ook andere fabrikanten hebben volgens Visser fraaie exemplaren gemaakt. En ook die worden getoond, waaronder een wieroekbrander uit 1882 in de vorm van een oud-Hollands huis. "Ze werden populair vanaf de jaren '30 van de vorige eeuw door de behoefte om drank in bijzondere flesjes te verkopen. Meestal als Hollandpromotie, denk maar aan de klederdrachtfiguren."

En dat heeft weer bewerkstelligd dat bedrijven en instellingen ze lieten maken als bijzonder relatiegeschenk. Het mooiste voorbeeld vindt Visser

het hoekpand aan de Nieuwe Ebbingestraat dat aannemer Meijering en Benus uit Stadskanaal in 1997 als relatiegeschenk liet maken.

Waarom miniatuurhuisjes? Visser weet het eigenlijk niet. Waarschijnlijk omdat grachtenpanden ook een typisch Hollands fenomeen zijn, die in souvenirwinkels niet misstonden naast de keramische klederdrachtfiguren, tulpen en molens.

Lezing

In Keramisch Museum Goedewaagen in Nieuw-Buinen wordt zondag 9 december een powerpoint-lezing gegeven over Groningen in miniaturen met een rondleiding. Het begint om 14.30 uur.